

Опфат на жените Ромки со Програмата за скрининг на рак на грло на матката

Здружение за еманципација,
солидарност и еднаквост
на жените - ECE

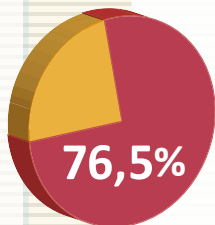
во периодот од 2012 до 2014 година

Опфат на жените Ромки со УСЛУГИТЕ ОД МАТИЧЕН ГИНЕКОЛОГ

Една четвртина од жените Ромки многу ретко или воопшто

НЕ посетуваат ГИНЕКОЛОГ.

од жените Ромки ИМААТ избрано МАТИЧЕН ГИНЕКОЛОГ. ✓

Имено, 10% од жените Ромки никогаш не биле на гинеколог, а 15,5% одат на гинеколог многу ретко.

Иако прегледите кај матичниот гинеколог се

БЕСПЛАТНИ, сепак **56,2%**

од жените Ромки изјавуваат дека матичниот гинеколог им **НАПЛАЌА** при секој преглед.

Опфатот на жените Ромки со активностите од Програмата за скрининг на рак на грло на матката е на доста НИСКО НИВО.

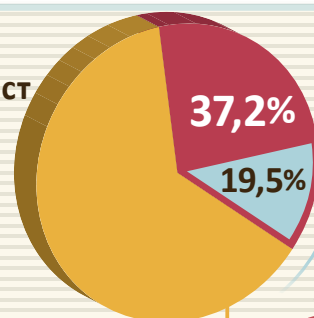
Од жените што имаат избрано матичен гинеколог само **37,2%** добиле да направат **ПАП-тест** според

Програмата за скрининг на карцином на грло на матката во периодот од 2012 до 2014 година.

ПОКАНА

добиле покана
направила ПАП-тест

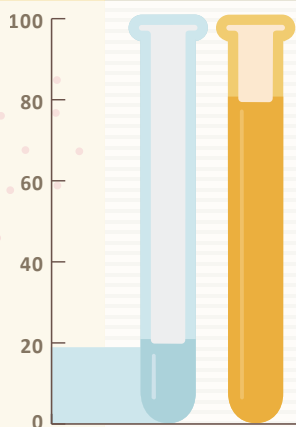
Кај жените коишто добиле покана за ПАП-тест се бележи висок одзив, имено **70,1%** од поканетите жени се јавиле на преглед кај матичниот гинеколог по добиената покана.

70,1%

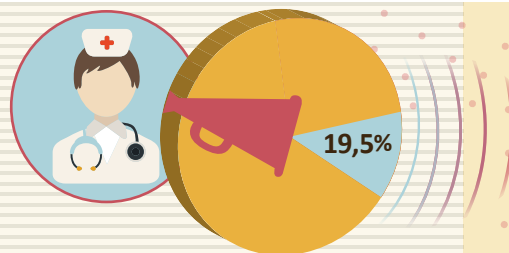
Опфат на жените Ромки со Програмата за скрининг на рак на грло на матката

во периодот од 2012 до 2014 година

Од вкупниот број жени Ромки, само **19,5%**

направиле **ПАП-тест** според Програмата за скрининг на Министерството за здравство.

Стапката на утврдени промени од направените ПАП-тестови кај жените Ромки е доста висока. Имено, од жените Ромки, кај кои бил направен ПАП-тест, во **16,5%** од случаите биле утврдени промени (позитивен наод со утврдени епителни клеточни абнормалности).

Откриени промени при ПАП тест

За споредба, според извештајот на Институтот за јавно здравје во **2013 година**, од сите направени ПАП-тестови во Република Македонија според Програмата, кај **7% се утврдени епителни клеточни абнормалности.**

ПРЕПОРАКИ

Информираноста на жените Ромки за нивните права според Програмата е на ниско ниво, само **42,3%** од жените Ромки знаат дека имаат право да направат **бесплатен ПАП-тест** по добиена покана од страна на **матичен гинеколог** согласно Програмата.

Потребно е воведување на специфични активности за опфат на жените Ромки и другите ранливи категории на жени во Програмата за скрининг на рак на грло на матката, со посебен осврт на зајакнување на системот на поканување на жените Ромки и нивна здравствена едукација и информирање за правата што произлегуваат од Програмата.

ЗА ИСТРАЖУВАЊЕТО

Во почетокот на 2015 година Здружението за еманципација, солидарност и еднаквост на жените - ЕСЕ, Центарот за демократски развој и иницијативи - ЦДРИМ и НВО КХАМ спроведоа истражување помеѓу жените Ромки на возраст од 24 до 60 години со цел да го проценат опфатот на жените Ромки со Програмата за скрининг на рак на грло на матката на Министерството за здравство во периодот од 2012 до 2014 година. Со истражувањето беа опфатени 240 жени од општината Шуто Оризари и 170 жени од општините Делчево, Виноца и Пехчево (село Црник).

Согласно Програмата за скрининг на рак на грло на матката (компонента од Програмата за рана детекција на малигни заболувања), жените во Република Македонија имаат право на бесплатен ПАП-тест по добиена покана од матичен гинеколог на секои три години. Во периодот на 2012, 2013 и 2014 година со Програмата беше предвидено да бидат опфатени жените на возраст од 24 до 60 години, поделени по возрастни групи за секоја година.

Публикацијата е финансиски поддржана од:

